
Leerkrediet in het hoger onderwijs, inclusief het HBO₅

Deze nota bevat gegevens van de site van de overheid www.studentenportaal.be aangevuld met informatie en voorbeelden uit brochures van de Artesis Hogeschool Antwerpen en de Katholieke Universiteit Leuven. Voor HBO₅ komt de informatie uit het decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen (14 maart 2008, B.S. 26 juni 2008), meer bepaald artikel 49.

Wat is leerkrediet?

Vanaf het academiejaar 2008-2009 is het nieuwe financieringsdecreet voor het hoger onderwijs in Vlaanderen in werking. Daaruit volgt dat elke student een leerkrediet toegewezen krijgt : 140 studiepunten die hij of zij kan inzetten tijdens de basisopleiding én terugverdienen om verder te studeren. Het leerkrediet wordt omschreven als een virtuele rugzak met studiepunten voor iedereen die zich inschrijft in het Vlaamse hoger onderwijs, dus ook voor hen die al hoger onderwijs volgen. Voor elk opleidingsonderdeel waarvoor men inschrijft, verdwijnen er studiepunten uit deze rugzak. Als men slaagt voor dat opleidingsonderdeel, komen die studiepunten er terug bij. Als men niet slaagt of gedelibereerd wordt voor een opleidingsonderdeel, gaan deze punten definitief van het saldo af. De Vlaamse regering wil hiermee zowel de student als de instelling verantwoordelijk stellen voor goede studieresultaten. De bedoeling is om de student te stimuleren een bewuste studiekeuze te maken en om de hogeschool of universiteit aan te sporen de studievoortgang te bewaken.

Hoe werkt leerkrediet?

Een jaar voltijds studeren komt overeen met 60 studiepunten. Kiest men voor een voltijdse inschrijving, dan zet men 60 studiepunten van het leerkrediet in. Van de 140 gaan er bij de inschrijving dan 60 af en houdt men nog 80 studiepunten over. Slaagt men voor alle opleidingsonderdelen, dan worden er 60 studiepunten weer bij het leerkrediet toegevoegd en heeft de student opnieuw 140 studiepunten. De studiepunten van de opleidingsonderdelen waarvoor men niet slaagt, verliest men. Ook de studiepunten van gedelibereerde opleidingsonderdelen is men kwijt. Als men geen leerkrediet meer heeft, mag de instelling de inschrijving weigeren of dubbel studiegeld vragen.

Omdat de overgang van secundair naar hoger onderwijs niet altijd even vlot verloopt, krijgt elke student bij het begin van de rit wat extra krediet. De eerste 60 studiepunten die men verwerft, worden dubbel terug bij het leerkrediet geteld.

Voor wie geldt leerkrediet?

Het leerkrediet geldt voor iedereen met een diplomacontract¹ voor een initiële opleiding - de bachelors en de masters - en voor alle inschrijvingen met een creditcontract² van minstens 3 studiepunten voor bepaalde opleidingsonderdelen (maar niet voor het behalen van een diploma).

¹ Een diplomacontract is een contract tussen de onderwijsinstelling en de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een diploma of een getuigschrift van een opleiding.

² Een creditcontract is een contract tussen de onderwijsinstelling en de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

Voor inschrijvingen in een schakelprogramma of in een voorbereidingsprogramma wordt het leerkrediet niet gebruikt. Ook voor de specifieke lerarenopleiding, de bachelor na bacheloropleidingen en de master na masteropleidingen is het systeem van het leerkrediet niet van toepassing.

Voor wie voor het eerst in het hoger onderwijs studeert, is er een speciale regeling uitgewerkt bij heroriëntering. Heroriëntering betekent dat men in de loop van het academiejaar van studierichting verandert. Doet men dit voor 1 december, dan krijgt men al het leerkrediet terug. Doet men dit tussen 1 december en 15 maart, dan krijgt men de helft terug. Na 15 maart krijgt men niets meer terug.

Omdat de invoering van het leerkrediet nieuw is voor elke student, geldt deze bonus ook voor studenten die al vóór 2008-2009 ingeschreven zijn in het hoger onderwijs. Die krijgt, net als nieuwe studenten, een startruzak van 140 studiepunten. De eerste 60 studiepunten die hij verwerft, krijgt ook hij dubbel terug. Met het studieverleden houdt men dus geen rekening. Maar elke instelling bepaalt zelf de datum tot waarop wijzigingen van inschrijvingen gevolgen hebben voor het leerkrediet. Deze bonus geldt niet voor studenten met een creditcontract.

Na het behalen van een bachelordiploma, behoudt men zijn leerkrediet. Als men een masterdiploma behaalt, wordt het startkapitaal van 140 studiepunten van het saldo afgetrokken. Als het studietraject perfect is verlopen, heeft men dan nog 60 studiepunten over. Die studiepunten kan men inzetten voor een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding. Om levenslang studeren te stimuleren, wordt het leerkrediet eenmalig weer opgebouwd na de studies. Jaarlijks krijgt de student 10 studiepunten bij tot een maximum van 60 studiepunten.

Als de student geen 60 studiepunten meer overhoudt, maar graag wil verder studeren (een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding), dan krijgt hij op deze manier toch nog een kans.

Kort samengevat:

Huidige en toekomstige studenten	Het leerkrediet is van toepassing op zowel generatiestudenten als studenten die al vóór academiejaar 2008-2009 ingeschreven waren aan het hoger onderwijs. Generatiestudenten zijn studenten die zich in 2008-2009 voor de eerste keer in het hoger onderwijs inschrijven. Alle studenten starten dus met een leerkrediet van 140 studiepunten.
Diploma- en creditcontracten	Elke student die zich inschrijft, krijgt een leerkrediet. Hij zet het leerkrediet in, als hij zich inschrijft voor: <ul style="list-style-type: none">• een basisopleiding onder diplomacontract• een creditcontract• Studenten met een examencontract³ maken geen gebruik van hun leerkrediet.

³ Een examencontract is een contract tussen de onderwijsinstelling en de student die zich inschrijft voor het deelnemen aan een examen met het oog op het behalen van een diploma van een opleiding of van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

Bachelor- en masterstudenten	<ul style="list-style-type: none"> • Het leerkrediet geldt enkel voor initiële bachelor- en masteropleidingen. • Het leerkrediet wordt niet ingezet bij schakel- of voorbereidingsprogramma's, bachelor-na-bachelors, master-na-masters of post-graduaatsopleidingen.
Hogeschool en universiteit	Het leerkrediet wordt ingevoerd voor het hoger onderwijs in heel Vlaanderen. Als men van instelling verandert, neemt men zijn leerkrediet gewoon mee naar de nieuwe hogeschool of universiteit.

Voor cursisten HBO₅ die onvoldoende leerkrediet hebben en toch een aanvullingstraject wensen te volgen geldt artikel 49 van het decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen (14 maart 2008, B.S. 26 juni 2008): *'als een student die een diploma behaald heeft in het hoger beroepsonderwijs, op het moment van herinschrijving in het hoger onderwijs, een leerkrediet heeft dat minder dan 60 studiepunten bedraagt, dan wordt het leerkrediet van de betreffende student aangevuld tot 60 studiepunten'*.